

TISKOVÁ ZPRÁVA

Vědci dokončili projekt, který zkoumal škodlivost hald

OSTRAVA 18. 6. 2015 - Projekt zaměřený na průzkum vlivu hald na životní prostředí dnes po zhruba dvouleté práci uzavřeli odborníci Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava (VŠB-TUO) a jejich polští kolegové z Hlavního báňského institutu (GIG) v Katovicích. V terénu i laboratořích prověřili více než 150 směsných vzorků povrchové vrstvy materiálu na deseti odvalech v České republice a na deseti odvalech v Polsku.

„Zjistili jsme, že imisní dopad hald je podobný jako v případě středně frekventované silnice. Ve srovnání s vlivem vytápění rodinných domů pevnými palivy nebo s velkými průmyslovými zdroji mají tedy haldy na kvalitu ovzduší mnohem menší vliv,“ uvedl projektový manažer z VŠB-TUO Václav Dombek.

Vliv odvalů na kvalitu ovzduší se podle něj projevuje především do vzdálenosti několika set metrů od haldy. Většina odvalů je právě takto založených, tedy v dostatečné vzdálenosti od obydlených míst. „Platí to i pro ty odvaly, které v návaznosti na jejich velkou plochu působí větší imisní zátěž. Jsou totiž v neobydlených oblastech,“ konstatoval docent Dombek. Navíc haldy, k nimž se během historického vývoje přiblížila i zástavba, jsou dávno z velké části rekultivované a tedy i porostlé vegetací. Případně mají podle odborníků tak malou rozlohu, že se na znečištění ovzduší podílejí mizivým vlivem.

Lidé z okolí rekultivovaných či malých hald se podle vědců nemusí obávat, protože zdravotní rizika vlivu těchto zdrojů jsou stokrát menší než takzvané společensky přijatelné zdravotní riziko.

Výzkum se zabýval také změnou vlivu odvalů za různých povětrnostních situací a v různých ročních obdobích. Podle zjištění prašnost z povrchu hald významně ovlivňuje kvalitu ovzduší pouze při suchém a větrném počasí. Za takových podmínek mohou mít haldy významný vliv na prašnost v ovzduší až do vzdálenosti jednoho kilometru. „To však vyrovnává fakt, že některé jiné zdroje, například lokální vytápění domácností, v letních měsících znečišťují vzduch málo. V ročních obdobích, kdy nastávají nejhorší smogové situace, je vliv odvalů prakticky nulový, protože se většinou jedná o dobu, kdy vítr nedosahuje takových rychlostí a kdy je povrch odvalů zmrzlý nebo pod sněhem. Celkově proto k významnému zhoršení kvality ovzduší nedochází,“ shrnul projektový manažer Dombek.

Jedinou proměnnou, která může rovnováhu odvalů narušit, je jejich odtěžování. Právě tato lidská činnost může znamenat, že zdravotní rizika v blízkosti hald nebudou bezvýznamná. Situace je složitější také u takzvaných hořících hald, kde odborníci zaznamenávají únik škodlivin nejen v podobě prachových částic, ale i plynných směsí. Právě toto je oblast, na kterou by se vědci a autoři projektu chtěli zaměřit v budoucnu. Náklady na výzkumný projekt

pod vedením VŠB-TUO dosáhly přibližně 420 tisíc eur (tedy téměř 12 milionů korun). Z rozhodující části se na financování výzkumu podílela Evropská unie.

KONTAKT PRO MÉDIA: Eva Kijonková, tel. +420 721 857 097